

EL LLENGUATGE

Un mot
obsolet

El mot *curt* és curt, el mot *agut* és agut i el mot *polisil·lab* és polisil·lab (talment com el mot *llarg* no és llarg, el mot *pla* no és pla i el mot *monosil·lab* no és monosil·lab). Però el mot *obsolet*, ¿és realment un mot obsolet? Fins ara hauríem dit que sí, però potser caldria modificar aquesta afirmació.

Segons el Diccionari Fabra, *obsolet* és un adjectiu que significa «antiquat; poc usat». El seu caràcter de llatinisme, és a dir, de mot culte obtingut directament del llatí escrit, és fàcilment perceptible, així com la seva relació etimològica amb el verb *soler*, que significa «acostumar, ésser freqüent». Per tant, considerant la seva significació, no ens semblava desencertat d'afirmar que *obsolet* és un mot obsolet, si no com a antiquat —al capdavant és un mot d'introducció relativament recent—, com a poc usat. Quan va aparèixer el primer fascicle de la Gran Enciclopèdia Catalana —sembla que era ahir i ja fa més d'un any que l'obra és enllestida i totalment publicada—, que deu haver estat, segurament, el més llegit de tota l'obra —diem el més llegit, no el més consultat—, devien ésser molts els lectors que es van apreszar a consultar —en un altre diccionari, és clar— el significat del mot *obsolet*, car hi apareix en la definició d'una de les primeres entrades, la del nom propi *Aa*, «nom obsolet del riu Gauja».

Però la vida de les paraules, com la de les persones, es veu subjecta a tombants imprevisibles, i així com el que avui és usual demà és passat de moda, el que ara és rar al cap de poc esdevé freqüent. En el llenguatge de certes professions, en què els continus avenços tecnològics obliguen a una incessant renovació de l'utilatge, el mot *obsolet* no és avui gens obsolet sinó, ben al contrari, corrent i usual, i utilitzat, a més, amb complença i convicció evidents. Els aparells electrònics, els ordinadors, les màquines de composició i de reproducció gràfiques —ens diuen—, per moderníssims que siguin, al cap de quatre dies esdevenen, ai las!, obsolets, contràriament a la paraula, que demostra més vitalitat que mai. Vet aquí el triomf de la paraula sobre la màquina!

Cal no oblidar, però, que *obsolet* no és sinó un adjectiu, que fa, en el femení, *obsoleta*. Sentim dir: «L'aparell que vam comprar fa mig any ja és un obsolet». Res no justifica aquesta substantivació. Caldria dir... *ja és obsolet* o (una màquina) *ja és obsoleta*.

Albert Jané